

7a. Voordracht Europastrategie Noord-Holland 2017-2021

Namens de COE verzorgt de heer **Tijssens** (D66) een korte inleiding.

Gedeputeerde Loggen heeft bij de behandeling van de Randstedelijke Europastrategie aangegeven dat hij werk gaat maken om te komen tot een Noord-Hollandse Europastrategie, welke inmiddels voorligt. Tijdens de behandeling in de COE was er veel aandacht voor de vorm en de inhoud. Qua inhoud zijn de keuze voor nieuwe prioriteiten en de wijze waarop de Randstedelijke en de Noord-Hollandse strategie met elkaar samenhangen, onderwerp van gesprek. De voorzitter van de COE wist te voorkomen dat de discussie niet te ver het politieke inging. Het is immers aan Provinciale Staten en niet aan de COE om een oordeel te vellen over de keuzes van prioriteiten en de samenhang ertussen. Het voorliggende document is een aangelegenheid van de provincie Noord-Holland en haar vigerend beleid. Het biedt de Staten context om daarover de discussie te voeren. De COE is bij haar reflectie op de Noord-Holland strategie niet ingegaan op de uitwerking van de thema's, dat is aan de vakcommissie. De heer Tijssens benoemt de thema's: Regionale economie, Land- en tuinbouw, Water, Europees Cohesie en Investeringsbeleid en Smart Mobility.

Bij de behandeling van de eerder vastgestelde Randstad Strategie kwam uit de Staten de wens naar voren om meer concrete en inhoudelijke zaken voorgeschoteld te krijgen. Met de Noord-Holland Strategie komt de heer Loggen aan die wens tegemoet. De COE is heel blij dat er veel meer concrete zaken in staan. De vakcommissie en Provinciale Staten kunnen er ook iets van vinden. De dialoog kan op deze wijze met Gedeputeerde Staten gevoerd worden. Het is niet alleen een aangelegenheid van de coördinerend gedeputeerde Europa. Het debat zou ook moeten doorgaan na de vaststelling van de voorliggende strategie.

De heer **Van Hooff** (PVV) is lid van de COE. Als zodanig onttrekt de heer Van Hooff zich aan de discussie. Zijn collega, de heer Deen, zal aan de discussie in deze commissie deelnemen.

De heer **Van Straaten** (VVD) constateert dat het ontzettend moeilijk is om nu al geld vrij te maken om internet in geheel Noord-Holland te ontsluiten, via een glasvezelnetwerk en om breedband in het buitengebied te realiseren. De VVD wil bepleiten om in de Noord-Holland strategie hierover alsnog een paragraaf op te nemen. De gedeputeerde Europa wordt gevraagd zich voor dit thema bij de Brusselse partijen in te zetten.

De VVD kan van harte instemmen met de tekst over Smart Mobility, zoals die is opgenomen in deze Europastrategie. De fractie hoopt dat provincie Noord-Holland haar positie op dit terrein kan verstevigen in de komende jaren.

Mevrouw **Van Duijn** (PvdA) vond het leuk om te lezen dat in de strategie inhoudelijk de nadruk ligt op Smart Mobility onderwerpen en intelligente vervoerssystemen. De PvdA is daar blij mee. Het zorgt voor meer veiligheid en efficiency in het wegverkeer en voor meer duurzaamheid. De uitrol van Smart Mobility zou bevorderd kunnen worden door een betere samenwerking op lokaal, provinciaal, nationaal en ook internationaal niveau. Hoe is dat hier op de agenda gekomen? Wat zijn de verdere plannen? Is het openbaar vervoer- en fietsinclusief? Worden de overige gedeputeerden erbij betrokken? De gedeputeerde Mobiliteit gaf eerder aan nog terug te komen op onder meer het onderwerp fietsvervoer. Mevrouw Van Duijn hoopt op een verdere presentatie, zodat de commissie verder over het onderwerp kan nadenken.

In het kader van verkeersmanagement wordt de ambitie uitgesproken over het uitvoeren van pilots. De PvdA wil daarover graag nadenken. Er liggen veel kansen en de PvdA gaat daarmee graag aan de slag.

De heer **Yurdakul** (D66) vertelt dat de eerder vastgestelde Randstadstrategie voor D66 een prima lijn heeft. De fractie hecht aan commitment aan de Randstadstrategie, die in gezamenlijkheid is vastgesteld. De aanvulling die Gedeputeerde Staten geven op de Randstadstrategie is wat D66 betreft niet helder genoeg. Naar Europa toe moet een heldere strategie worden uitgedragen. De provincie moet een duidelijke focus voor ogen hebben. Noord-Holland heeft naast Randstadprioriteiten ook eigen prioriteiten heeft. D66 wil dat de Noord-Hollandse accenten meer binnen de Randstadprioriteiten worden geplaatst. De Noord-Hollandse strategie zou met een dergelijke uitwerking kunnen inzetten op het verder versterken van de Randstadprioriteiten. Europa is erbij gebaat om via provincies invloed te krijgen. De Randstad heeft daarbinnen een belangrijke plek, maar Noord-Holland zelf niet. D66 zou willen dat Randstadthema's verder worden verbijzonderd en versterkt. Hoe kijkt de COE aan tegen de benadering die D66 voor ogen heeft?

De sector Beleid is niet goed uitgewerkt in voorliggende strategie. Er moet aansluiting worden gezocht op de Economische Agenda van Provincie Noord-Holland en op 'Kansen voor West'.

In welke mate sluiten de prioriteiten voor water aan bij de Randstadthema's?

Circulaire economie moet in de ogen van D66 een prominentere plek krijgen binnen de strategie.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Van Duijn** (PvdA) om verduidelijking. Ze had begrepen dat per commissie zou worden behandeld wat voor de commissie relevant is. Wat is nu de bedoeling?

De **voorzitter** legt uit dat het gaat om de onderwerpen die deze commissie aangaan. Daarop moet het accent worden gelegd.

De heer **Heijnen** (CDA) sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA. Onderwerpen als glasvezel, circulaire economie horen niet primair in deze commissie thuis. Ze moeten elders worden besproken.

Sympathiek aan de strategie is dat de provincie veel brengt en heeft te bieden aan Europa. Noord-Holland moet niet alleen naar Brussel gaan, maar Brussel ook naar zich toehalen om te laten zien waar de provincie mee bezig is en waarmee zij in Europees verband voorop loopt. Denk daarbij aan de greenport, watermanagement en collectief agrarisch natuurbeheer.

Met de onderwerpen voor deze commissie van belang, te weten Investeringsbeleid en Smart Mobility kan het CDA van harte instemmen. Smart Mobility wordt terecht stevig neergezet. Welke acties worden ondernomen om Noord-Holland de beste regio te laten zien op het gebied van verkeersmanagement? Hoe wordt dat gemeten? Het is verstandig om nu al over 2020 en verder te praten. De provincie mag zich best profileren. Het CDA vindt het een goed stuk om juist het eigen beleid van de provincie neer te leggen. De Randstadstrategie omvat punten waar het CDA zich ook herkent. De Noord-Hollandse stempel is groot. Het is mooi dat de provincie laat zien in welke punten zij sterk is en dit in een separaat document toont.

Het is meer dan een hamerstuk. Het gaat hier echt om een ambitieuze provincie. Daar mag men trots op zijn.

De heer **Deen** veronderstelt dat het standpunt van de PVV inzake EU-invloeden inmiddels wel duidelijk is. In deze Europastrategie worden accenten gelegd op specifiek inhoudelijke thema's, die voor de provincie belangrijk zouden worden geacht. De PVV is van mening dat het merendeel van deze thema's juist beter tot ontwikkeling kan komen zonder de Brusselse invloed. Bij het voorwoord van de Europastrategie haakt de PVV al af. Gedeputeerde Loggen spreekt hierover de noodzaak voor Noord-Holland om een actieve bijdrage te leveren aan het beleid van de EU, met name in de vorm van een lange termijnvisie en continuïteit richting de toekomst. De PVV is tegen een actieve bijdrage en een lange termijnvisie aangaande afspraken met de EU en tegen continuïteit van de Noord-Hollandse samenwerking met Brussel. Met uitzondering van de Europese subsidiestroom, wat een sigaar uit eigen doos is, is de PVV tegen elke vorm van inmenging van de EU in de provincie Noord-Holland. De PVV steunt de strategie niet.

De heer **Hoogervorst** (SP) zegt dat de SP zeer kritisch tegenover Europa staat. De fractie is niet tegen Europese samenwerking. Menswaardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit moeten de boventoon voeren.

Wat de SP deugt doet is dat deze voordracht meer behelst dan het alleen maar ruimhartig plukken uit de subsidieruif. Wat de SP betreft moet de inwoner de voordelen van Europese samenwerking zien en merken. Deze voordracht biedt daar nog te weinig zicht op. De voordracht schetst meer een richting voor projecten waarvoor de provincie in Brussel gaat lobbyen. Is de gedeputeerde het eens met de constatering dat Provinciale Staten de kaders stellen?

De SP hoopt dat in een volgende fase nadere uitwerkingen volgen. De SP zal kritisch kijken naar de uitwerkingen. De fractie zal de effecten op de werkgelegenheid, in het bijzonder voor de laagopgeleiden in deze provincie, goed in de gaten houden. Dat zal ook gelden voor het verintensiveren van de duurzaamheid op brede schaal.

De heer **Zoon** (PvdD) vroeg zich al meerdere keren af of de provincie nu wel zoveel moet gaan lobbyen in Europa. In een andere commissie zal daarover nog nader worden gesproken.

Voor deze commissie geldt voornamelijk Smart Mobility en dat is mooi. De provincie maakt onderdeel uit van de Europese groep Polis. Deze groep zet zich in voor omgeving en gezondheid in transport. Voor Noord-Holland liggen daar de nodige uitdagingen. Denk daarbij aan het fietstransport. De heer Zoon veronderstelt dat er meer uit kan worden gehaald. Er zijn meekoppelkansen.

De heer **Ceder** (ChristenUnie-SGP) spreekt van een nuttig document. Noord-Hollandse prioriteiten voor het Europees beleid worden vastgesteld. Het is goed dat provincie zich hierover buigt. Het is belangrijk dat de Noord-Hollandse belangen niet ondergesneeuwd raken. De provincie is al aangesloten bij veel andere organisaties. Hier en daar is er sprake van overlapping.

De gedeputeerde geeft in het voorwoord aan dat Noord-Holland veel kan halen uit Brussel, zoals kennis, financiën en beleid. Tegelijkertijd kan Noord-Holland veel brengen op het gebied van innovatie, duurzaamheid en land- en tuinbouw.

De ChristenUnie-SGP is zeer tevreden over punten rondom Smart Mobility. De gedachte dat de provincie Noord-Holland, samen met haar partners in de Metropoolregio Amsterdam, de beste regio in de Europa wil zijn op het gebied van verkeersmanagement, wordt van harte ondersteund door de ChristenUnie-SGP. Het is opvallend dat op andere onderdelen, zoals de regionale economie, de verduurzaming, veel gezegd wordt over wat de provincie niet wil, maar niet over wat de provincie wel gaat doen. Het is een punt van aandacht om op bepaalde punten nader uit te werken wat de provincie concreet gaat doen en via welk beleid de Noord-Hollandse belangen gaat bewaken.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vertelt dat haar fractie kan instemmen met een aparte strategie voor Noord-Holland. In het kader van Smart Mobility zou het onderwerp leefbaarheid meegenomen moeten worden.

De heer **Leever** (ONH) kreeg via de Nieuwjaarspeech veel inzicht in hoe het werkt in Brussel. Het doet hem deugd dat ook met humor veel kan worden bereikt. Door met de sterke punten van Noord-Holland op Europees niveau naar voren te treden, vindt de Ouderenpartij een goede gedachte. Het bedrijfsleven gaat al tientallen jaren de wereld rond met de sterke punten van Noord-Holland. Denk aan de land- en tuinbouwexport als gevolg van technisch hoogstaande land- en tuinbouw. Hetzelfde geldt voor de kennis van het waterbeheer. Ook een groot exportartikel van het provinciale en het Nederlandse bedrijfsleven. Wat is de toegevoegde waarde als Noord-Holland als provincie deze zake nogmaals separaat naar voren gaat brengen op het niveau van Brussel, in plaats van dit via het IPO te spelen? Wat is de reactie van de gedeputeerde?

In de voordracht staat dat dit parallel loopt aan het werk wat het IPO en de Randstad in Brussel willen oppakken. Is dit wel verstandig? Is het niet beter om dit werk te integreren in het werk van de IPO en de Randstad, gelokaliseerd in het Huis van de Provincie? Er zullen meer onderwerpen zijn in IPO-verband, welke niet worden gedeeld door alle twaalf provincies. Als alle provincies separaat gaan opereren, wordt het een lastige kwestie.

De heer **Tijssens** (COE) hoorde vanuit meerdere fracties de wisselwerking tussen halen en brengen. Dat is een essentieel onderdeel van succesvol Europees beleid vanuit het Noord-Hollandse perspectief.

Het onderwerp Europa hoort specifiek in deze commissie aan de orde te worden gesteld, los van het vakinhoudelijke aspect van een vakcommissie. Mobiliteit is een onderdeel dat in de commissie aan de orde kan worden gesteld, maar ook overkoepelende uitspraken, die niet ingaan op het detail van een vakcommissieonderwerp.

De voorzitter van de COE voorkwam dat de discussie over de integraliteit van de Randstad- en Noord-Hollandstrategie eindigde in een politiek debat. Dat debat hoort in de vakcommissie thuis. Er is wel uitgebreid gediscussieerd, maar er is geen conclusie getrokken. Gedeputeerde Loggen gaf in de COE aan de voordracht te zullen meenemen naar de behandeling. Dat traject is nu gestart.

Gedeputeerde **Loggen** brengt zijn erkenning over aan de leden van de COE voor de ondersteuning, gedachtewisseling en reflectie met betrekking tot deze strategie. De gedeputeerde meent dat de strategie daardoor steviger en robuuster geworden is en op meer draagvlak kan rekenen. Er is weliswaar een gedeputeerde Europa, maar Europa en het Europees beleid regardeert alle portefeuilles. In dezen is de heer Loggen de coördinerend gedeputeerde. De strategie staat voor alle commissies geagendeerd. Als het gaat om zijn of haar onderwerp dient de betreffende gedeputeerde de regie te voeren. De heer Loggen neemt 'slechts' de coördinatie ter hand.

Waarom nu een separate Europastrategie? De heer Loggen vindt het jammer dat D66, een Europapartij bij uitstek, er niet van overtuigd is dat het zo belangrijk is om een eigen strategie te hebben. Enerzijds is er het werk vanuit het Huis van de Nederlandse provincies. Daarnaast is er P4-strategie, van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland. Daarbij is een opsplitsing van de belangen al zichtbaar. Provincie Noord-Holland zou voor de thema's die voor haar echt relevant zijn, naast halen, ook kunnen brengen naar Europa. Die thema's zijn benoemd in het voorliggend document en deze kunnen worden aangevuld. Zo werd vanuit deze commissie het thema glasvezel aangedragen. De verantwoordelijke gedeputeerde moet daarmee 'de boer op'.

Het is jammer dat D66 van mening is dat met de benoemde thema's zouden moeten worden verwerkt in de P4-strategie. Als het gaat om Smart Mobility dan loopt Noord-Holland daarin voorop.

Zou worden besloten om te coöpereren in de P4-strategie, dan moet Noord-Holland concessies doen aan haar eigen inbreng, terwijl ze prima in staat is om daarvoor zelf in Europa te lobbyen.

Bij interruptie vraagt de heer **Yurdakul** (D66) of de gedeputeerde met hem van mening is dat Europa Noord-Holland niet als gesprekspartner ziet, maar eerder de Randstadprovincies. Wat is de titel om dit te doen? Smart Mobility is al een thema van de Randstadprovincies. Wat is de toegevoegde waarde om dat thema zelf als provincie Noord-Holland nogmaals in te brengen?

Gedeputeerde **Loggen** legt uit dat regio's in Europa zeer belangrijk zijn. Noord-Holland zit in het Comité van de Regio's. Het kan in schaal veranderen. Vandaar dat is gekozen voor een aparte Noord-Hollandstrategie. Dit zijn onderwerpen waarin Noord-Holland zich kan onderscheiden als regio en als provincie. Wordt de strategie breder gemaakt, bijvoorbeeld met thema's die een compromis zijn van de vier gezamenlijke provincies, maar Noord-Holland is daar bijvoorbeeld niet in thuis, dan zou de provincie zich op glad ijs begeven. Met de Noord-Hollandstrategie kan deze provincie echt wat brengen. De kans is groot dat de provincie ook wat kan halen in Europa. Ook andere provincies, die

Europa belangrijk vinden, hebben een eigen strategie. In de strategie geeft de provincie aan wat ze belangrijk vindt. Tijdens het proces kunnen Provinciale Staten alsnog thema's, zoals glasvezel, toevoegen. Thema's die belangrijk genoeg zijn om in Europa verder uit te dragen.

Bij interruptie vraagt de heer **Yurdakul** (D66) wat dan nog het nut is van een gemeenschappelijk verband zoals P4.

Gedeputeerde **Loggen** is enigszins verbaasd over deze vraag. Hij adviseert om de strategie zorgvuldig te lezen. Daarin staat beschreven wat de inbreng van alle geledingen is. Mocht het niet duidelijk zijn, dan is de gedeputeerde bereid om een aparte toelichting te geven en te duiden waarom het zo belangrijk is om in duurzame of gelegenheidscoalities binnen Europa te opereren. Op een aantal thema's kan Noord-Holland daarmee heel goed uit de voeten. Circulaire economie is in iedere provincie, maar zeker in P4-verband, van groot belang. Circulaire economie valt dus heel goed te plaatsen in de P4-strategie. Noord-Holland is op het gebied van Smart Mobility verder dan de andere P4-provincies. Het is dan verstandiger om daarin een eigen koers te varen. Noord-Holland kan op die manier veel meer uit Europa halen.

De Noord-Hollandstrategie gaat in het bijzonder om de daarin genoemde vier thema's. De onderliggende documenten hangen daar weer onder. In de Noord-Holland strategie is Noord-Holland leidend, dan P4 en ten slotte het Huis van de Nederlandse provincies.

Vier thema's zijn belangrijk voor Noord-Holland en uitgelicht in de strategie. Deze strategie staat boven de andere, onderliggende documenten.

Gedeputeerde Loggen betreurt het dat de aversie van de PVV tegen Europa dusdanige vormen aanneemt, dat de PVV zelfs niets te maken wil hebben met het feit dat de strategie het een en ander kan brengen voor de inwoner van Noord-Holland. Het doet de inbreng van de PVV in de COE onrecht aan. Men kan zich afvragen waarom de PVV dan zitting neemt in de COE.

Bij interruptie benadrukt de heer **Deen** (PVV) dat deelname aan de COE niets zegt over het standpunt van een fractie. In het kader van haar controlerende taken vindt de PVV-fractie het erg belangrijk om deel te nemen aan commissies, ongeacht haar standpunten.

Gedeputeerde **Loggen** blijft het betreuren dat de PVV-fractie de inwoners van Noord-Holland dus kennelijk tekort wil doen en hen de kans ontnemt om passen voorwaart te maken vanwege haar aversie tegen Europa. De gedeputeerde vindt dat niet smart.

Door onder meer het CDA is gesteld dat de thema's moeten worden behandeld in de vakcommissies waarin ze thuishoren. Het is goed om als gezamenlijke commissies na te denken over eventueel toe te voegen thema's, die voor Noord-Holland belangrijk zijn.

De voordelen voor de inwoners zullen op termijn zichtbaar moeten worden. Als Smart Mobility goed van de grond komt en wanneer Noord-Holland haar koploperspositie kan behouden, dan kunnen die ervaringen worden gedeeld met Europa en kunnen alle Europese inwoners daar hun voordeel mee doen. Het is een meerjarige strategie, die de collegeperiode overstijgt. In Europa draaien de spreekwoordelijke molens langzamer dan op nationaal en provinciaal niveau. Ad hoc beleid is lastig vorm te geven in Europa.

De Partij voor de Dieren dringt er op aan om er meer uit te halen. De verplichting om er op elk beleidsterrein het maximale uit te halen is er voor alle gedeputeerden. Deze strategie kan worden gezien als een steuntje in de rug. Provinciale Staten houden de vinger aan de pols.

Tweede termijn:

De heer **Hoogervorst** (SP) is benieuwd naar de kans van slagen, wanneer de provincie Noord-Holland, als één van de circa 350 leden van het Comité van de Regio's, iets inbrengt in Europa.

Gedeputeerde **Loggen** zegt dat het in Europa zaak is dat je er bent, de structuren en netwerken bekend zijn en dat Europa de provincie Noord-Holland kent. Op de vraag of inbreng effectief is, komt de gedeputeerde met het volgende voorbeeld. De gedeputeerde is rapporteur watermanagement geworden. Het rapporteurschap binnen Europa is van invloed. Een advies van de rapporteur, dat is goedgekeurd door het Comité van de Regio's, gaat naar de Europese Commissie en is een bouwsteen voor het verdere beleid. Destijds is een lobby gestart om het rapporteurschap voor Noord-Holland binnen te halen. Door aanwezig te zijn, het werk te doen en coalities te maken is dat gelukt. Noord-Holland wordt hierdoor ook zichtbaar.

De subsidies voor 'Kansen voor West' betreffen een aantal belangrijke Noord-Hollandse projecten, zoals getijdenenergie. In de regio en met name in Noord-Holland kan daardoor kennis worden opgebouwd.

Naar aanleiding van het verzoek van mevrouw Van Duijn kan de gedeputeerde melden dat het thema Smart Mobility in deze commissie nader wordt toegelicht en aan de orde zal worden gesteld.

De **voorzitter** deelt mee dat deze voordracht ook nog in de andere commissies aan de orde zal worden gesteld, waarna het onderwerp in Provinciale Staten terugkomt.

De voorzitter bedankt de heren Tijssens en Loggen voor hun toelichting.